

**MAGYAR
KÉMIKUSOK LAPJA**
HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXVIII. évf., 11. szám, 2023. november

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös tb. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FÁBIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
ifj. SZÁNTAY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KISS TAMÁS, MERNYÁK ERZSÉBET,
SKODÁNE FÖLDES RITA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, DOBÓ DORINA,
KEGLEVICH KRISTÓF, KERTI GÁBOR,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883

Fax: 36-1-201-8056

E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete

Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA

Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE

Nyomás: Europrinting Kft.

Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ

ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete

Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank

10700024-24764207-51100005 sz.

számlájára „MKL” megjelöléssel

Előfizetési díj egy évre 11 400 Ft

Egy szám ára: 950 Ft. Külföldön terjeszti

a Batthyany Kultur-Press Kft.,

H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

1251 Budapest, Postafiók 30.

Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:

SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,

1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,

e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541

HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)

HU ISSN 1588-1199 (online)

DOI: 10.24364/MKL.2023.11

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archívuma (EPA) archiválja

Ez az első alkalom, hogy felelős szerkesztőként írok beköszöntőt a Magyar Kémikusok Lapja első oldalára, bár nekem messze az szerezheti a legnagyobb örömet, ha a szeptemberi számtól már az impresszumban is olvasható változást senki sem veszi észre.

Eseménydús időszak áll mögöttünk és előttünk is, a beköszöntőben illene eldöntennem, hogy pozitív vagy negatív hangot akarok-e megütni. Ha az előbbi lenne a helyzet, akkor adja magát, hogy a Stockholmból október elején érkező jó hírekre koncentrálok, hiszen két díjazott is Magyarországon született. De mire az olvasóhoz eljut ez az írás, a „Nobel-hétről” hírt adni már ugyancsak elkésett dolog lesz. Azt megígérhetem, hogy a már hosszabb ideje megalapozott gyakorlatot követve a 2024-es februári számban részletes szakmai írásban elemezzük mindhárom, a természettudományhoz köthető díj háttérét. Ebben a számban viszont írunk olyasmiről, amiről jóval kevesebbet lehetett hallani: az Aranylúd-díjról (Golden Goose Award) Kathó Ágnes írt inspiráló történetet. Ennek a díjazottjai között egyébként Karikó Katalin és Drew Weissman neve is szerepel.

Negatív mondanivalót még ennél is könnyebben találnék, az ilyesmi amúgy is közelebb áll az egyéniségemhez. Nem, most nem a közoktatás állapotáról lesz szó. A Magyar Tudományos Akadémia szeptemberben tartotta a tudományos bizottságainak háromévente esedékes megújításához szükséges szavazásokat, s a Kémiai Osztályhoz tartozó hét bizottság közül egyetlen egyben sem érte el a részvételi arány az érvényességhez szükséges harminc százalékot. De ezzel is van egy kis gond: ha a választás ténye még néhány égerklikknyi időtartamra sem tudta felkelteni kémikustársaim érdeklődését, akkor az érdektelenség elemzése sem ígér sok sikert ugyanezekben a körökben.

Talán még mindig az a legjobb, amit tehetek, hogy a novemberi Tudomány Ünnepe programsorozatra hívom fel a figyelmet. Figyelemre méltó kémiai rendezvények is bőven lesznek majd, s mire ez a beköszöntő megjelenik, addigra az Akadémia oldalain információ is elérhető lesz róluk. Hadd hívjam fel külön is a figyelmet arra a kettőre, amely az én szívem számára a legkedvesebb: november 15-én (szerda) este hat órától Tudományünnep+ előadást lehet majd a helyszínen és a YouTube-on élőben követni „Miért zöld a fehér hidrogéngáz?” címmel, majd november 16-án elsősorban középiskolásoknak ajánljuk az „Élő színek a molekulák világában” című rendezvényt.

Ebben a számban három néhai magyar kémikusról is megemlékezünk – három különböző módon. A közelmúltban elhunyt Rakiás Ferenc László radiokémikus-gyógyszerész élettörténetét Tömpe Péter foglalta össze röviden. Pungor Ernőről tanítványa és munkatársa, Nagy Géza elevenítette fel személyes emlékeit abból az alkalomból, hogy a hazai analitikai kémia egyik meghatározó alakjának századik születésnapját október 30-án ünneplik.

Végezetül az egy éve elhunyt Braun Tiborra olyan módon emlékezünk, ahogy az írásnak ilyen mértékben elkötelezett emberre a leginkább lélekiemelő módon lehet: közöljük egy eddig publikálatlan ismeretterjesztő cikkét. Minden bizonynyal ez az utolsó közleményeinek hosszú sorában. „Csak a teste” – ezek a szavak állnak Gárdonyi Géza síremlékén Egerben. Braun Tiborral is ez a helyzet: gondolatai az írásai-ban mindaddig élni fognak, amíg léteznek magyar olvasók.

Lente Gábor

TARTALOM

HONNAN LESZ ENERGIÁNK?

- Lente Gábor:** Hidrogénközlekedési dilemma a Berlin–Reykjavík tengely mentén **318**
Sörös Milán Attila, Hartmann Bálint: Az akkumulátoros energiáról és lehetőségei a hálózati szolgáltatások területén **320**

OKTATÁS

- Varga Hanna:** Személyes tapasztalatok egyesült államokbeli egyetemi tanulmányaimról. Második rész **324**

SÉTÁK A TUDOMÁNY KÖRÜL

- Silberer Vera:** A Citroëntől a Sorbonne-ig **327**

KITEKINTÉS

- Kathó Ágnes:** Ha lúd, legyen arany? A Golden Goose-díj **330**
Inzelt György: Kiről nevezték el? Kohlrausch törvényei **333**
Braun Tibor: Ingyenc étkezés a molekuláris gasztronómiától a „hangjegytől hangjegyig” konyháig **335**

MEGEMLEKEZÉS

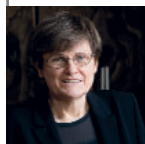
- Tömpe Péter:** Életének 75. évében elhunyt Rakiás Ferenc László **336**
Nagy Géza: Egy tanítvány gondolatai Pungor Ernő 100 éves születésnapja alkalmából **337**

VEGYÉSZLELETEK

- Lente Gábor** rovata **340**

- A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA** **342**

- A HÓNAP HÍREI** **343**

Címlapunkon:

Karikó Katalin

a Magyar Tudományos

Akadémián

(Fotó: mta.hu/Szigeti

Tamás)